

Høringsuttalelsen er enstemmig vedtatt av formannskapet i Våler kommune 21.08.2024, sak 047/24.

Uttalelsen er med forbehold om vedtak i kommunestyret.

Endelig behandling gjøres i kommunestyret 02.09.2024. Høringsuttalelsen fra kommunestyret ettersendes.

Høringsuttalelse – framtidig skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller

Våler kommune har i arbeidet med langtidsplanen sett muligheter for å være oppvekstkommunen. Med oppvekstkommune innebærer det gode vilkår for barn og unge fra tidlig alder og ut ungdomstiden. I oppvekststrategien til Våler kommune er hovedmålsettingen å øke andelen av unge som får vitnemål fra videregående skole. Vitnemål og fagbrev gir høy sannsynlighet for å komme ut i arbeid og unngå utenforskap. Distriktskommuner må jobbe for å tilrettelegge for utdanning, da dette er løsningen på framtidens utfordringer.

Våler kommune støtter planene om et godt og variert studietilbud for videregående opplæring i hele Innlandet. Våler kommune ser behovet for å gjøre endringer i skolestruktur med bakgrunn i framtidige lavere elevtall.

Våler har utfordringer med lav utdanning og mange som står utenfor skole og arbeidsliv. Derfor er det viktig med god og bred tilgang til videregående utdanning for distriktets ungdommer.

Våler kommune mener at skolested Våler på Braskereidfoss, er en viktig geografisk lokasjon i et godt og helhetlig studietilbud. Skolestedet har bl.a. tre studieretninger som er landslinjer; anleggsteknikk, anleggsmaskinmekaniker og yrkessjåførfaget. I tillegg har skolen ambulanséfag, som kun tilbys i Våler og på Raufoss. Dette gjør at skolested Våler er attraktiv også for ungdommer utenfor det nærmeste distriktet.

Skolested Våler ligger strategisk godt plassert med tanke på fasiliteter til de yrkesfaglige studieretningene, f.eks. arealer til store anleggsmaskiner, verksteder og industrien. Nærhet til Norsk Trafikksenter på Braskereidfoss er viktig med tanke på studieretninger som f.eks. yrkessjåfør og ambulanséfag. Disse studieretningene benytter NAF trafikksenter til opplæring og øvelser. I tillegg ligger skolestedet tett inntil store industribedrifter som Moelven, Forestia, Nortura, m.fl. Den lokale Industrien rekrutterer og tilbyr ulike lærlingeplasser. På mange steder er det krevende for elevene å få lærlingeplasser, men den lokale industrien har vært positiv til å bidra. I tillegg vil prosjektet Sirkulære Solør gi mange muligheter framover og skape tidsriktige kompetanse-arbeidsplasser. Samlokaliseringen og samarbeidet mellom skolen og bedrifter gjør at skolested Våler har store utviklingsmuligheter.

Våler kommune

Industrien er helt avhengig av framtidig arbeidskapasitet og mulighet til å rekruttere kompetanse, slik at samlokalisering er en vinn-vinn-situasjon for både næringslivet, utdanningsinstitusjonen og elevene.

Dersom Flisa og Sønsterud blir vedtatt lagt ned, blir det viktig at studieretningene overføres til skolested Våler. Totalt vil ett større studietilbud i Våler være Solørregionens mulighet til å opprettholde et godt og bredt studietilbud for ungdommene. Ett stort studiested vil også skape et større faglig miljø for ansatte og elever. Større skolemiljø er mer attraktivt for ungdommen og vil gi dem et tilbud uten å flytte fra området. For Våler kommune er det viktig å ivareta et godt oppvekstmiljø og da er det for mange ønskelig å bo hjemme og ikke på hybel.

Våler kommune mener videre at nedleggelse av Nordstumboen er svært uheldig. Nordstumboen er i dag et meget godt tilbud for elever som har behov for særskilt tilrettelagt opplæring. Disse elevene er ekstra sårbare, og erfaring viser at denne gruppen med elever har svært godt utbytte av opplæringen ved Nordstumboen. Mange av elevene blir lært opp til å bli selvstendige og får i mange tilfeller kunnskap om å mestre egne liv i større grad enn om de ikke hadde fått utdanning på Nordstumboen.

Forslag om å legge ned Nordstumboen er ekstremt uheldig da det ikke er kommet forslag om alternativt skoletilbud, Våler kommune anbefaler at det legges fram tydelig annet og tilsvarende tilbud til elever med særskilte behov før endringer på Nordstumboen iverksettes. Elevene som lærer seg å mestre egne liv i større grad er i høy grad samfunnsøkonomisk gevinst, samt at livskvaliteten for de det gjelder øker.

Behov for grundig utredning, utsettelse er nødvendig

Endring av skolestruktur bør utsettes inntil konsekvenser for regionen er utredet. Uten en bred utredning av skoletilbudet kan beslutningen skape ubalanse mellom tilbud og etterspørsel etter kompetanse i regionene. Konsekvenser kan føre til svekket rekrutteringsgrunnlag for næringslivet og kan øke frafallet i skolen, med mulig høyere arbeidsledighet som følge.

Redusert eller manglende videregående skoletilbud vil forsterke negative folkehelseutfordringer. Eksempel økt frafall som medfører risiko for utenforskap, dårligere helse og økte sosiale ulikheter. Videregående skole er arena for læring og en viktig sosial møteplass for ungdommer.